

SUOMEN PYSTYKORVARJESTÖ RY:N LAUSUNTO METSÄSTYSLAIN 41 §:N MUUTOKSESTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: Lausuntopyyntö VN/36093/2024.

Suomen Pystykorvajärjestö ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä metsästyslain 41 §:n muuttamiseksi. Järjestömme päätarkoituksena on edistää vapaana ja itsenäisesti metsässä työskentelevien koirien käyttöä sekä niiden jalostusta suomalaisessa metsästyskulttuurissa. Suomen Pystykorvajärjestö ry edustaa valtakunnallisesti kolmen perinteisen metsästyspystykorvarodun suomenpystykorva, karjalankarhukoira ja pohjanpystykorva harrastajia. Jäsenmäärämme on tällä hetkellä noin 5300. Järjestömme roduilla metsästetään mm. suurriistaa, kanalintuja ja pienpetoja. Keskeisiä koemuotoja ovat Hirven- ja Linnunhaukkukokeet.

Lausunnon pääsisältö ja yleiset näkemykset:

Pidämme metsästyslain 41 §:n muutosta erittäin tarpeellisena, jotta suurpetokantojen hallinta voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti ja kestävästi huomioiden sekä lajien suotuisan suojelutason säilyminen, että metsästäjien ja koiraharrastajien oikeudet. Erityisesti suden aiheuttamat uhat metsästyskoirille ovat viime vuosina lisääntyneet merkittävästi, mikä on heikentänyt mahdollisuuksia harjoittaa suomalaista metsästyskulttuuria ja metsästyskoiran jalostusta. Sudelle ja muille suurpedoille pitää pystyä määrittämään selkeä suotuisan suojelutason viitearvo, johon liittyy sosiaalinen, taloudellinen ja turvallisuusperusteinen sietokyky.

Muutosehdotus, jossa maa- ja metsätalousministeriölle annetaan toimivalta asettaa kannanhoidollisen metsästyksen päämäärät alueellisesti ja lajikohtaisesti, on perusteltu ja tukee myös metsästyskoirien turvallisuutta. Alueellinen tarkastelu on erityisen tärkeää, koska suurpetokannat ovat epätasaisesti jakautuneita ja tietyillä alueilla susitiheys on kestävämmän korkea suhteessa ihmistoimintaan.

Minimikannan määrittely on saatava kirjattuna lakiin eikä asetukseen. Asetuksessa jää liikaa tulkinnanvaraa! Kun kanta-arvio on määritelty lailla, niin sen jälkeen Luonnonvarakeskuksen tehtävänä on määrittää, kuinka paljon suurpetokantoja pitää ja voidaan kestävästi verottaa.

SPJ:n näkökulmasta tärkeät huomiot:

1. Suurpetojen aiheuttama uhka metsästyskoirille:

Suurpetojen, erityisesti susien, aiheuttama uhka metsästyskoirille on keskeinen huolenaihe metsästyskoiraharrastajien keskuudessa. Vapaana metsässä työskentelevien koirien jalostus ja koulutus edellyttävät turvallisia olosuhteita. Nykyisellään monet metsästäjät ovat joutuneet luopumaan koirien käytöstä suden aiheuttaman riskin vuoksi, mikä vaarantaa kansallisesti arvokkaan perintemme.

Metsästyslain muutoksessa on huomioitava, että metsästyskoirien turvallisuuden turvaaminen on olennainen osa suomalaisen metsästyskulttuurin säilyttämistä ja suorastaan kulttuuriperintöä, jonka turvaaminen on kirjattu meillä myös perustuslakiin. Tätä varten on välttämätöntä mahdollistaa suurpetojen kannanhoidollinen metsästys erityisesti alueilla, joilla susitiheys on korkea ja koirien käyttäminen metsästyksessä on vaikeutunut.

2. Kannanhoidollisen metsästyksen vakiinnuttaminen

Kannatamme esityksen linjausta, jossa suurpetojen kannanhoidollinen metsästys mahdollistetaan kestävällä tavalla ja lajin suotuisa suojelutaso säilyttäen. Tämä on erityisen tärkeää susikannan kohdalla, sillä nykyisen metsästyskiellon vuoksi susikanta on kasvanut hallitsemattomasti, aiheuttaen lisääntyneitä konflikteja sekä karjataloudelle että metsästyskoirien käyttäjille.

Lakimuutoksen tulee mahdollistaa selkeät ja toimivat ohjeistukset siitä, millä perusteella ja minkälaisilla menettelyillä kannanhoidollisia lupia myönnetään. Metsästyskoiraharrastajien näkökulmasta olisi suotavaa, että susireviireillä metsästyskoirien turvallisuuteen liittyvät tekijät painaisivat erityisen paljon harkinnassa.

3. Suomalaisen metsästyskoirakulttuurin turvaaminen

SPJ haluaa painottaa, että suomalainen metsästyskoirakulttuuri ja sen myötä suomalaisten koirarotujen jalostus ovat merkittävä osa kansallista kulttuuriamme. Kansalliskoiramme suomenpystykorva, karjalankarhukoira, pohjanpystykorva ja muut metsästyskoirat ovat vuosikymmenien ajan jalostettu ja tarkoitettu vapaana metsässä toimiviksi ja niiden käyttäminen perinteisessä metsästystavassa on sekä kulttuurisesti että biologisesti perusteltua. Siksi lakimuutoksessa tulee huomioida myös kulttuurinen näkökulma: suomalaista metsästystä ja metsästyskoiraperinteitä ei tule vaarantaa liiallisella suurpetosuojelulla, vaan ratkaisuihin on huomioitava myös metsästyskoirien käyttäjien oikeudet sekä kansallinen perinne! Ei voida myöskään väheksyä koiraharrastuksen kansanterveydellisiä hyötyjä. Koirien kanssa ympäri vuoden elävät ja harrastavat kansalaiset hyötyvät mm. aktiivisesta liikunnasta ja mielen hyvinvoinnin turvaamisesta koirien avulla ja kanssa.

4. Suurriistavirka-apu ja viranomaisten tukeminen

Metsästyskoiriamme käytetään myös osana suurriistavirka-apua (SRVA), joka tukee viranomaisien työtä suurpetojen ja suurriistaonnettomuuksien hallinnassa. Koska viranomaisilla ei ole riittävää koulutusta tai resursseja toimia tällaisissa tilanteissa, on välttämätöntä, että metsästyskoirien jalostus ja koulutus saavat jatkoa. SRVA-tehtävissä käytettävät koirat ja niiden ohjaajat vaativat erityistä koulutusta, ja ilman toimivia metsästyskoiria suurriistavirka-apua ei pystytä toteuttamaan tehokkaasti. Tästä syystä lakimuutoksen tulee mahdollistaa myös suurriistavirka-apua suorittavien koirien turvallinen käyttö ja niiden riittävä koulutus.

5. Suurpetokantojen vaikutus hirvikannan verotussuunnitelmiin ja hirvieläinten lupamääriin

Suurpetojen kannan kasvu vaikuttaa suoraan hirvikannan verotussuunnitelmiin ja hirvieläinten lupamääriin. Sudet ja karhut aiheuttavat huomattavia tappioita hirvikannalle, mikä vähentää metsästettävien hirvieläinten määrää ja vaikeuttaa kestävää hirvikannan hallintaa. Tämä puo-

lestaan vaikuttaa metsästysseuroihin ja koko metsästysperinteeseen heikentämällä mahdollisuuksia ylläpitää tasapainoista riistakantaa. Metsästyslain muutoksessa tulee ottaa huomioon tämä vaikutus ja varmistaa, että suurpetojen kannanhoito tukee myös kestävästä hirvieläinten kannanhallintaa.

Yhteenveto

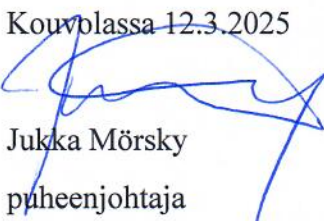
SPJ ry kannattaa metsästyslain 41 §:n muutosta ja suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen selkeämpää sääntelyä. Esityksessä on kuitenkin huomioitava erityisesti:

- Ihmisten turvallisuus ja omaisuus pitää turvata Suomessa.
- Suotuisan suojelun taso on kirjattava lakiin, ei asetuksiin, eikä virkamiesten päätettäväksi
- Kanta-arvioiden tulee olla läpinäkyvästi tehtyä ja määrääjain kalibroitavaa.
- Metsästyskoirien turvallisuus suurpetojen kasvanutta uhkaa vastaan.
- Suurpetojen kannanhoidon selkeä ja toimiva toteutus, erityisesti susikannan hallinta.
- Suomalaisen metsästyskoirakulttuurin ja perinteisten metsästyskoirarotujen jalostuksen turvaaminen.
- Suurriistavirka-aputoiminnan jatkuvuuden varmistaminen, joka edellyttää riittävästi koulutettuja koiria ja ohjaajia.
- Suurpetojen vaikutus hirvikannan hallintaan, joka otetaan huomioon lupamäärissä ja verotussuunnitelmissa.

Lisäksi Riistakeskuksen on autettava lupahakemuksien teossa eli Riistakeskuksen tehtävää pitää selkeyttää. Tämä siksi, koska he tuntevat lainsäädännön, niin tietävät mihin pykälään pitää hakemuksessa vedota ja osaavat myös tieteelliset perusteet kirjata oikein.

Pyydämme, että metsästyslain muutoksen valmistelussa ja toimeenpanossa otetaan huomioon vapaana metsässä työskentelevien koirien metsästyksen erityispiirteet sekä niiden jalostuksen edellytykset turvallisessa ympäristössä. Kotimaisten metsästyskoirarotujen, erityisesti kansalliskoiramme suomenpystykorvan, tulevaisuutta ei saa vaarantaa millään tavalla!

Kouvossa 12.3.2025

Jukka Mörsky

puheenjohtaja

Suomen Pystykorvajärjestö ry